

WOJEWODA ŚLĄSKI

GKI.431.2.5.2020

SPRAWOZDANIE Z KONTROLI

przeprowadzonej w trybie uproszczonym na podstawie art. 7b ust. 1 pkt 1 i 2 oraz art. 9 ust. 2, 3 i 5 ustawy Prawo geodezyjne i kartograficzne

Organ zarządzający kontrolę:

Śląski Wojewódzki Inspektor
Nadzoru Geodezyjnego i Kartograficznego
w Katowicach działający w imieniu
Wojewody Śląskiego

Jednostka kontrolowana:

Urząd Miasta Tychy
al. Niepodległości 49
43-100 Tychy

Kierownik jednostki kontrolowanej:

██████████ - Prezydent Tychów

Kontroler:

██████████ - inspektor wojewódzki (kierownik kontroli) – upoważnienie nr GK.IV.431.29.2020 z dnia 8 września 2020 r.

(akta kontroli str. 3)

Kontrolę przeprowadzono w dniach:

14 – 25 września 2020 r.

Zakres przedmiotowy kontroli:

„Prowadzenie przez starostów ewidencji gruntów i budynków, w szczególności w zakresie utrzymywania systemu teleinformatycznego, o którym mowa w § 44 pkt 1 rozporządzenia w sprawie ewidencji gruntów i budynków niezbędnego m.in. do wywiązywania się z obowiązku wprowadzania rozwiązań technicznych umożliwiających realizację funkcjonalności określonych w § 8 ust. 5 pkt 4 rozporządzenia w sprawie zintegrowanego systemu informacji o nieruchomościach”.

(akta kontroli str. 1-2)

Okres objęty kontrolą:

9 marca 2013 r. – 14 września 2020 r.

Ilekróć w sprawozdaniu niniejszym użyto określenia:

- **prawo geodezyjne i kartograficzne (PGiK)** – oznacza to ustawę z dnia 17 maja 1989 r. Prawo geodezyjne i kartograficzne (tekst jednolity Dz.U. z 2020 r. poz. 276 ze zm.);
- **rozporządzenie w sprawie egib** – oznacza to rozporządzenie Ministra Rozwoju Regionalnego i Budownictwa z dnia 29 marca 2001 r. w sprawie ewidencji gruntów i budynków (tekst jednolity Dz.U. z 2019 r. poz. 393);

- **rozporządzenie w sprawie ZSIN** – oznacza to rozporządzenie Rady Ministrów z dnia 17 stycznia 2013 r. (Dz.U. z 2013 poz. 249) w sprawie zintegrowanego systemu informacji o nieruchomościach;
- **EGiB** – oznacza to ewidencję gruntów i budynków;
- **PZGiK** – oznacza to państwowy zasób geodezyjny i kartograficzny;
- **ZSIN** – oznacza to zintegrowany system informacji o nieruchomościach;
- **WINGiK** – oznacza to Śląskiego Wojewódzkiego Inspektora Nadzoru Geodezyjnego i Kartograficznego,
- **organ** – oznacza to Prezydenta Miasta Tychy.

OPIS STANU PRAWNEGO ORAZ FAKTYCZNEGO USTALONEGO W TRAKCIE KONTROLI I JEGO OCENA

Główny Geodeta Kraju pismem nr NG-OSG.920.33.2020.MK z dnia 13 lipca 2020 r. zwrócił się do Śląskiego Wojewódzkiego Inspektora Nadzoru Geodezyjnego i Kartograficznego z prośbą o przeprowadzenie w Urzędzie Miasta Tychy kontroli, celem ustalenia przyczyn niewywiązania się przez Prezydenta Miasta Tychy z zadania polegającego na wprowadzeniu w systemie teleinformatycznym, stosowanym do prowadzenia ewidencji gruntów i budynków, rozwiązań technicznych umożliwiających realizację funkcjonalności określonych w § 8 ust. 5 pkt 4 rozporządzenia w sprawie zintegrowanego systemu informacji o nieruchomościach, tj. uruchomienia usługi komunikacji systemu do prowadzenia EGiB z rejestrem PESEL za pomocą szyny usług ZSIN. Po przeanalizowaniu stanu prawnego i faktycznego tut. organ podjął decyzję o przeprowadzeniu kontroli w trybie uproszczonym.

(akta kontroli str. 1-2)

Opis stanu prawnego.

Z przepisów art. 24b PGiK wynika, że utworzenie zintegrowanego systemu informacji o nieruchomościach powinno nastąpić w wyniku współdziałania i współpracy wielu organów administracji publicznej. Szczególną rolę w tym przedsięwzięciu ustawodawca przydzielił Głównemu Geodecie Kraju, który inicjuje i koordynuje działania w tym zakresie oraz tworzy i utrzymuje, we współpracy z innymi organami administracji publicznej, infrastrukturę techniczną tego systemu.

ZSIN jest systemem teleinformatycznym, obejmującym w szczególności:

- 1) ewidencję gruntów i budynków (kataster nieruchomości) - prowadzoną przez starostów (prezydentów miast na prawach powiatu), a w części, na podstawie zawartych porozumień, przez organy gmin;
- 2) księgi wieczyste - prowadzone przez sądy rejonowe na podstawie centralnej bazy danych ksiąg wieczystych utrzymywanej przez Ministra Sprawiedliwości;
- 3) krajowy system ewidencji producentów, ewidencji gospodarstw rolnych oraz ewidencji wniosków o przyznanie płatności - prowadzony przez Agencję Restrukturyzacji i Modernizacji Rolnictwa;
- 4) krajowy rejestr urzędowy podmiotów gospodarki narodowej (REGON) oraz krajowy rejestr urzędowy podziału terytorialnego kraju (TERYT) - prowadzone przez GUS;
- 5) powszechny elektroniczny system ewidencji ludności (PESEL) - prowadzony przez ministra właściwego do spraw wewnętrznych.

Do współdziałania z Głównym Geodetą Kraju w tworzeniu ZSIN ustawodawca zobowiązał: **starostów**, wojewodów i marszałków województw, Ministra Sprawiedliwości, ministra właściwego do spraw administracji publicznej, ministra właściwego do spraw finansów publicznych, ministra właściwego do spraw środowiska, Prezesa Głównego Urzędu Statystycznego, a także Prezesa Agencji Restrukturyzacji i Modernizacji Rolnictwa.

ZSIN ma umożliwiać w szczególności:

- 1) prowadzenie centralnego repozytorium kopii zbiorów danych ewidencji gruntów i budynków;
- 2) monitorowanie w skali poszczególnych województw oraz całego kraju spójności i jakości zbiorów danych ewidencji gruntów i budynków;
- 3) wymianę danych w formie dokumentów elektronicznych między ewidencją gruntów i budynków a innymi rejestrami publicznymi, takimi jak: księga wieczysta, państwowy rejestr granic i powierzchni jednostek podziałów terytorialnych kraju, krajowy rejestr urzędowy podziału terytorialnego kraju, krajowy rejestr urzędowy podmiotów gospodarki narodowej, krajowy system ewidencji producentów, ewidencji gospodarstw rolnych oraz ewidencji wniosków o przyznanie płatności, w zakresie niezbędnym do prowadzenia tych rejestrów publicznych, a także przekazywanie w formie dokumentów elektronicznych zawiadomień o zmianach danych, dokonywanych w poszczególnych rejestrach publicznych, mających znaczenie dla innych rejestrów publicznych włączonych do zintegrowanego systemu informacji o nieruchomościach;
- 4) dokonywanie przez sądy prowadzące księgi wieczyste sprawdzeń, o których mowa w art. 626 ⁸§ 4 k.p.c.;
- 5) **weryfikację zgodności danych ewidencji gruntów i budynków z danymi zawartymi w: księgach wieczystych, Powszechnym Elektronicznym Systemie Ewidencji Ludności, krajowym rejestrze urzędowym podmiotów gospodarki narodowej oraz krajowym rejestrze urzędowym podziału terytorialnego kraju, a także pozyskiwanie danych zawartych w tych rejestrach na potrzeby ewidencji gruntów i budynków;**
- 6) udostępnianie organom administracji publicznej zintegrowanych zbiorów danych ewidencji gruntów i budynków, niezbędnych do realizacji przez te organy ich ustawowych zadań publicznych, dotyczących w szczególności badań statystycznych, spisów powszechnych, prowadzenia krajowego rejestru urzędowego podmiotów gospodarki narodowej, prowadzenia krajowego rejestru urzędowego podziału terytorialnego kraju, planowania gospodarczego, planowania przestrzennego, środowiska, ewidencji podatkowej nieruchomości, kontroli państwowej, zwalczania korupcji oraz bezpieczeństwa wewnętrznego;
- 7) przeprowadzanie analiz przestrzennych na zbiorach danych ewidencji gruntów i budynków obejmujących obszary większe niż jeden powiat.

Sposób, tryb i standardy techniczne tworzenia i prowadzenia ZSIN oraz treść, formę i sposób przekazywania zawiadomień o zmianach danych, dokonywanych w poszczególnych rejestrach publicznych, mających znaczenie dla innych rejestrów publicznych włączonych do tego systemu, określa rozporządzenie w sprawie ZSIN.

Z załącznika nr 6 do rozporządzenia wynika, że starostowie i prezydenci miast na prawach powiatu powinni *wprowadzić w systemach teleinformatycznych stosowanych do prowadzenia EGiB rozwiązania techniczne umożliwiające realizację funkcjonalności określonych w § 8 ust. 5 w terminie 24 miesięcy od dnia wejścia przepisów tego rozporządzenia, tj. do 23.02.2015 r., co oznacza m.in. uruchomienie usług umożliwiających komunikację systemu do prowadzenia EGiB z rejestrem PESEL za pomocą szyny usług ZSIN.*

Zgodnie z art. 7d pkt 1a ustawy PGiK do zadań starosty należy w szczególności prowadzenie dla obszaru powiatu ewidencji gruntów w tym bazy danych, o której mowa w art. 4 ust 1a pkt 2, ponadto stosownie do zapisów art. 24 ust. 1 pkt 1 ww. ustawy PGiK bazy danych, o których mowa w ww. art. 4 ust 1a pkt 2 prowadzone są za pomocą systemu teleinformatycznego. Jednocześnie zgodnie z § 44 pkt 1 rozporządzenia w sprawie ewidencji gruntów i budynków do zadań starosty związanych z prowadzeniem EGiB należy m.in. utrzymywanie sytemu teleinformatycznego.

Ustalenia dokonane w trakcie kontroli.

Kontrolowana jednostka do prowadzenia Państwowego Zasobu Geodezyjnego i Kartograficznego, w tym Ewidencji Gruntów i Budynków, wykorzystuje od 1 stycznia 2019 r. autorski zintegrowany system informatyczny Kataster WZ. System ten zgodnie z udzielonymi wyjaśnieniami Naczelnika Wydziału, realizuje wymagania i funkcjonalności o których mowa w rozporządzeniu w sprawie prowadzenia państwowego zasobu oraz służy do przetwarzania danych w bazach danych wskazanych w art. 4 ust.1a pkt. 2, 3, 6, 7, 10 ustawy. Prawo geodezyjne i kartograficzne.

Główne funkcjonalności systemu pzgik zostały wskazane w jednostce kontrolowanej:

1. Kataster/AE/AR prowadzenie gruntów, budynków i lokali EGiB, prowadzenie Rejestru Nieruchomości, prowadzenie bazy danych EMUiA, wykonywanie analiz oraz weryfikacji opisowych i przestrzennych, udostępniania danych opisowych i geometrycznych, sprawdzanie jakościowego i ilościowego stanu danych ewidencyjnych.
2. Sonet EE (oparty na ArcGIS Engine): prowadzenie obiektowej mapy zasadniczej (GESUT, BDOT500), edycja graficzna innych obiektów posiadających georeferencje, wizualizacja analiz przestrzennych.
3. Moduł Geo-Prace: zarządzanie zgłoszeniami prac geodezyjnych, zarządzanie materiałami zasobu oraz wydawanie licencji na materiały pzgik, rejestracja archiwalnych prac geodezyjnych dla dostępu do dokumentów i informacji archiwalnych.
4. Moduł Geo-Zlecenia: rejestracja zamówień na wypisy i wydruki z mapy oraz zarządzanie płatnościami za udostępniane dane.
5. Moduł Geo-Zud: obsługa procesu koordynacji uzgadniania usytuowania projektowanych sieci uzbrojenia terenu.
6. Moduł Geo-Osnowa: prowadzenie danych o osnowie geodezyjnej oraz pomiarowej BDSOG.
7. Portal Geo-Ośrodek: portal internetowy zintegrowany z innymi modułami Systemu umożliwiający komunikację z jednostkami wykonawstwa geodezyjnego w tym zgłoszenie pracy geodezyjnej, informowanie o statusie zgłoszenia.
8. Moduł Kataster View/Geo-Wydruki: wspomaganie zadań związanych z obsługą rzeczoznawców majątkowych.

Z udzielonych wyjaśnień Naczelnika Wydziału wynika, że obecnie wykorzystywany system służący do prowadzenia Państwowego Zasobu Geodezyjnego i Kartograficznego w wersji zainstalowanej w Urzędzie Miasta w Tychach, nie daje możliwości uruchomienia usługi komunikacji systemu do prowadzenia EGiB z rejestrem PESEL za pomocą szyny usług ZSIN. System ten jednak umożliwia korzystanie z aktualnej bazy PESEL mieszkańców Miasta Tychy, co znacząco usprawnia aktualizację bazy danych Ewidencji Gruntów i Budynków (oszacowano, iż 65% podmiotów ewidencyjnych znajduje się w bazie Miasta Tychy). Z uwagi na brak funkcjonalności w zakresie połączenia z centralną bazą PESEL, jednostka kontrolowana wystąpiła do Głównego Geodety Kraju o przyznanie dostępu do portalu ZSIN w zakresie m.in. dostępu do danych PESEL. Pracownicy Wydziału Geodezji Urzędu Miasta Tychy posiadają indywidualne konta oraz

upoważnienia do przetwarzania danych osobowych w zbiorze „Zintegrowany System Informacji o Nieruchomościach” w zakresie i celu wskazanym w art. 24b ust. 1 ustawy Prawo geodezyjne i kartograficzne zgodnie z wymogami art. 29 Rozporządzenia Parlamentu Europejskiego I rady (UE) 2016/679 z dnia 27 kwietnia 2016 r. w sprawie ochrony osób fizycznych w związku z przetwarzaniem danych osobowych i w sprawie swobodnego przepływu takich danych oraz uchylenia dyrektywy 95/46/WE (DZ. U. UE. L 119 z dnia 4 maja 2016 r.)

Naczelnik jednostki kontrolowanej udzielił wyjaśnień, iż starając się uruchomić funkcjonalność usługi komunikacji systemu do prowadzenia EGİB z rejestrem PESEL za pomocą szyny usług ZSIN, zwrócił się to twórcy oprogramowania Kataster WZ – firmę Sygnity o oszacowanie kosztów wdrożenia, jednakże przedstawiona oferta była przez jednostkę kontrolowaną nie do zaakceptowania.

W związku z powyższym, mając na względzie obowiązek realizowania przepisów prawa przez organ prowadzący ewidencję gruntów i budynków, Prezydent Miasta Tychy podjął działania mające na celu wymianę posiadanego systemu informatycznego, która planowana jest do końca 2020 r. O powyższym fakcie został już poinformowany Wicewojewoda Śląski pismem nr GWG.6620.55.2020 z dnia 10 czerwca 2020 r.

(akta kontroli str. 11-14)

Wniosek z kontroli

W wyniku przeprowadzonej kontroli stwierdzono, że obecnie stosowany w jednostce system teleinformatyczny, do którego utrzymywania zobowiązany jest starosta (prezydent miasta na prawach powiatu) zgodnie z § 44 pkt 1 rozporządzenia w sprawie egib nie pozwala na wywiązywanie się z obowiązku wprowadzania rozwiązań technicznych umożliwiających realizację funkcjonalności określonych w § 8 ust. 5 pkt 4 rozporządzenia w sprawie ZSIN.

Ogólna ocena dotycząca działalności jednostki kontrolowanej

Ocena dotycząca działalności Prezydenta Miasta Tychy w kontrolowanym obszarze – **negatywna**¹

Zalecenie

Działając zgodnie z przepisami art. 52 ust. 4 ustawy z dnia 15 lipca 2011 r. o kontroli w administracji rządowej (tekst jednolity Dz.U. z 2020 r., poz. 224) - przekazuję do wykonania poniższe zalecenie pokontrolne.

Należy podjąć działania mające na celu niezwłoczne wprowadzenie rozwiązań technicznych umożliwiających realizację przez system teleinformatyczny stosowany do prowadzenia EGİB funkcjonalności określonych w § 8 ust. 5 pkt 4 rozporządzenia w sprawie zintegrowanego systemu informacji o nieruchomościach, jednakże nie później niż **do 31 grudnia 2020 r.**

Przeprowadzoną kontrolę wpisano do książki kontroli w jednostce kontrolowanej w dniu 14 września 2020 r.

¹ Tut. organ stosuje 3-stopniową skalę ogólnej oceny: pozytywna, pozytywna pomimo stwierdzonych nieprawidłowości, negatywna.

* - dokument w postaci elektronicznej zamieszczony w aktach kontroli na płycie DVD.

Informuję Kierownika jednostki kontrolowanej o przysługującym mu prawie do przedstawienia swojego stanowiska do treści sprawozdania w terminie 3 dni roboczych od dnia jego otrzymania. Powyższe nie wstrzymuje realizacji ustaleń kontroli.

Informację o realizacji powyższych zaleceń należy przesłać do tut. organu w terminie 30 dni od dnia otrzymania niniejszego sprawozdania.

Sprawozdanie niniejsze sporządzono w 2 jednobrzmiących egzemplarzach z przeznaczeniem dla kierownika kontrolowanej jednostki oraz organu zarządzającego kontrolę.

Katowice, 25 września 2020 r.

Śląski Wojewódzki Inspektor
Nadzoru Geodezyjnego i Kartograficznego

Kierownik jednostki kontrolującej:
(ŚWINGiK działający w imieniu Wojewody Śląskiego)

Otrzymuje:

1. Kierownik jednostki kontrolowanej
2. a/a